

An exact copy of a manuscript Haggadah, known in Academic Circles as the “Kaufman Haggadah”.

This Manuscript was created in the first half of the 1400s and is one of the few surviving Haggados created in Spain before the expulsion.

We hope that being able to hold and read these words, as they were written by Jews who lived in that time and place, will help create a meaningful connection to the sages and the enduring wisdom of our tradition.

Printed by the Baal Shem Tov House Press
Bringing Jewish History to life.
www.baalshemtovhouse.com

Visit Divarim Shebilev
www.divarimshebilev.com
for more exclusive reprints of Historic Material and art

הגדת קאופמן

הגדת קאופמן

Upper Panel:

Pharaoh's daughter stands in the Nile with her maidservants, wearing a crown of flowers. Nearby, one maiden opens the basket containing the infant Moshe Rabbeinu, while Miriam watches and speaks with her from the riverbank. This scene depicts the discovery of Moshe among the reeds. Inscribed with Shemos 2:4-6.

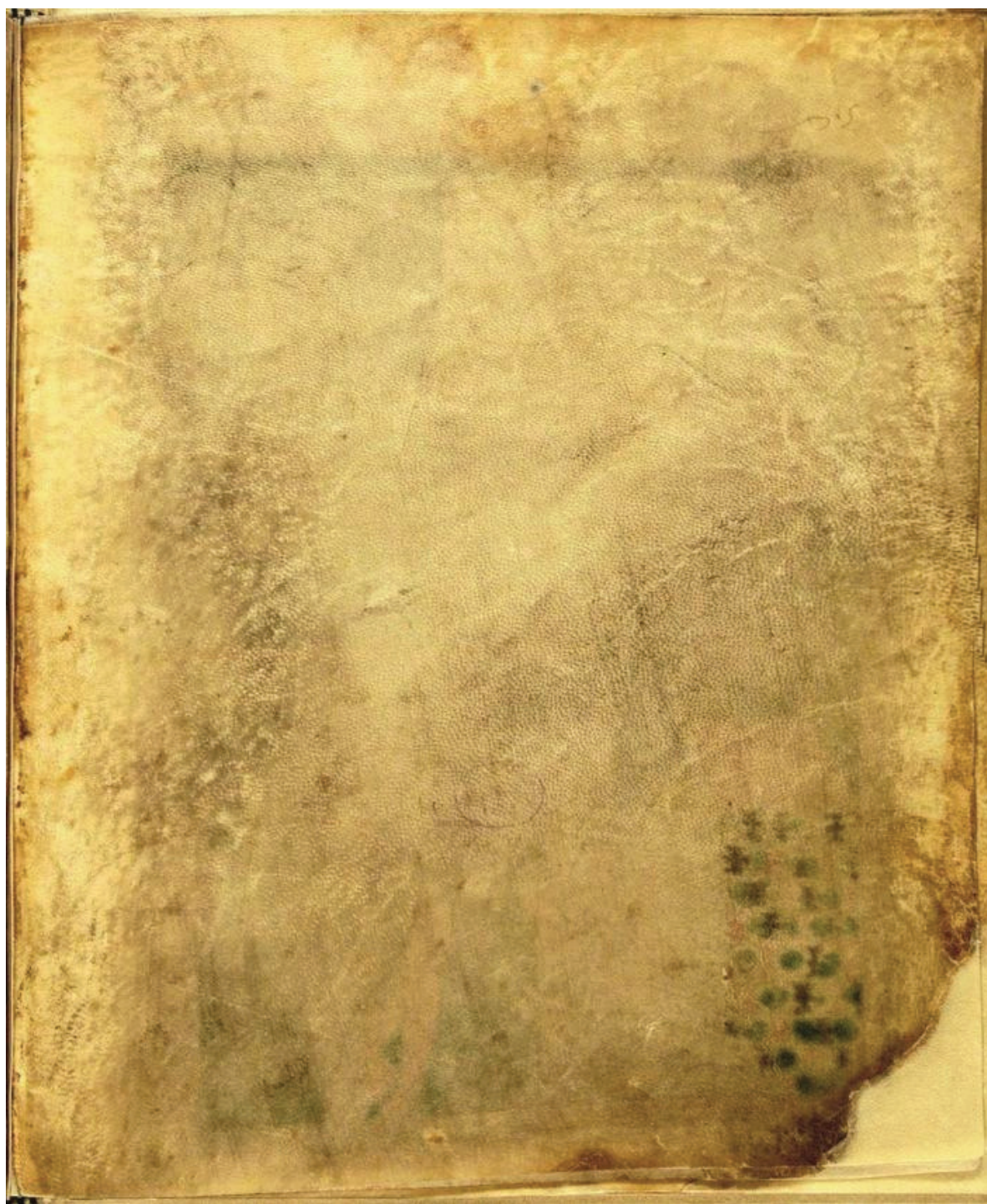
Lower Panel:

Pharaoh's daughter, accompanied by her maidens, hands the infant Moshe Rabbeinu to Yocheved and Miriam. A building stands to the side. This portrays the moment when Miriam arranged for Moshe's own mother to nurse him. Inscribed with Shemos 2:9.

הגדת קאופמן

הגדת קאופמן

הגדת קאופמן

Upper Panel:

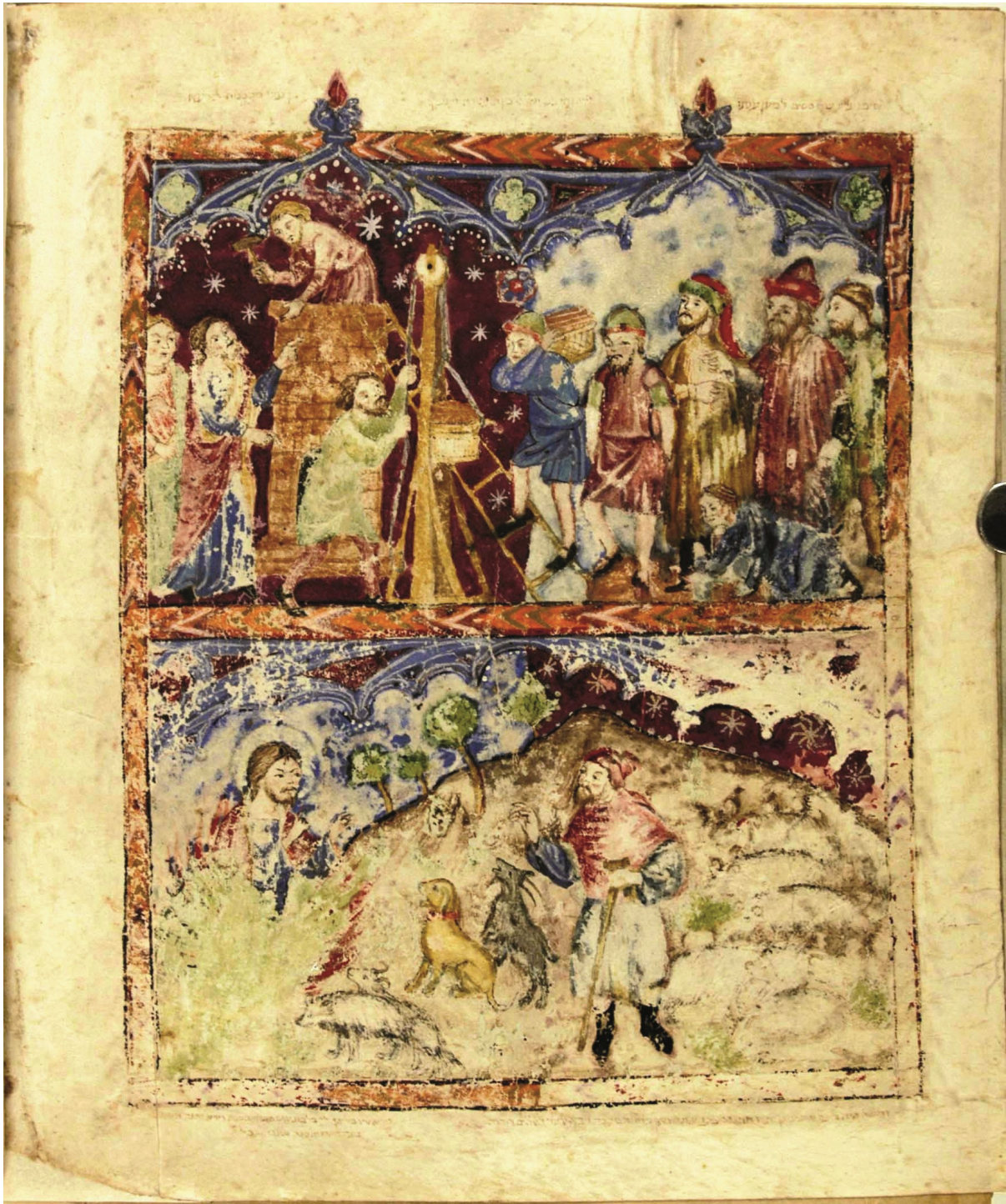
Pharaoh and his daughter sit at the royal table, both crowned. Between them, the infant Moshe Rabbeinu removes Pharaoh's crown and places it upon his own head, as described in the Hebrew inscription. A knight kneels beside Pharaoh, and on the left stand his advisers—Yisro, Bilaam, and Iyov. This scene reflects the Midrash that Moshe's action hinted to his future leadership.

Lower Panel:

The infant Moshe Rabbeinu takes a glowing coal from a golden vessel, guided by the angel Gavriel descending from Heaven. Pharaoh sits behind him, crowned and holding a sword, with gold coins on his lap. On the left stand Yisro, Bilaam, and Iyov, foretelling that Moshe will one day rule over Egypt.

הגדת קאופמן

הגדת קאופמן

Upper Panel:

Egyptian taskmasters stand over the laborers, one holding a whip, as a man crawls on the ground. Others are shown building—hammering, carrying bricks up a ladder, and lifting mortar with a pulley. This scene depicts the harsh enslavement of Bnei Yisrael in Egypt. Inscribed with Shemos 1:11; 2:23.

Lower Panel:

Moshe Rabbeinu tends his flock on Har Chorev, with his dog beside him. He turns toward the burning bush, from which a radiant figure appears. Trees rise on the hill behind. This portrays Hashem revealing Himself to Moshe at the Sneh and appointing him to redeem Bnei Yisrael. Inscribed with Shemos 3:1-2.

הגדת קאופמן

הגדת קאופמן

Upper Panel:

Moshe Rabbeinu stands on the right, pointing toward a serpent, beside a building labeled "Eretz Goshen," with Bnei Yisrael behind him. On the left sits Pharaoh, crowned and surrounded by his magicians, with a lamp hanging above. This depicts Moshe and Aharon before Pharaoh, when the staff was cast down and turned into a serpent. Inscribed with Shemos 7:10.

Lower Panel:

Aharon HaKohen and Moshe Rabbeinu stand beside a pool of blood filled with dead fish, as a man kneels digging for water. Pharaoh stands crowned with his scepter, his magicians behind him, while others sit at a table with cups filled with blood. This portrays the plague of Dam, when the waters of Egypt were turned to blood.

Inscribed with Shemos 7:19, 21-24.

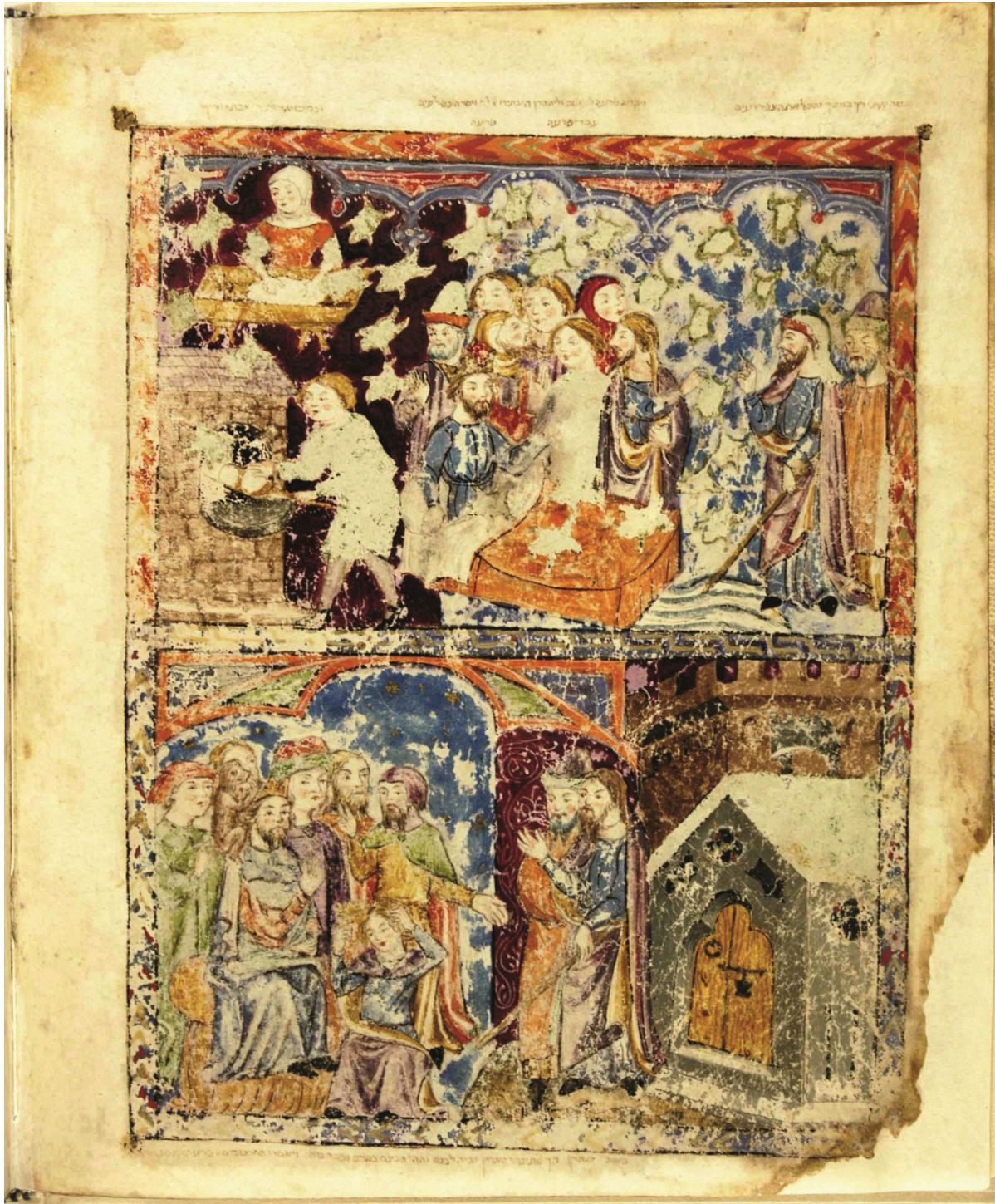
הגדת קאופמן

הגדת קאופמן

הגדת קאופמן

הגדת קאופמן

Upper Panel:

Aharon HaKohen stands by the river holding his staff, with Moshe Rabbeinu behind him. In the center sits Pharaoh, crowned and surrounded by his magicians, as frogs swarm everywhere. On the left, a baker finds frogs in his oven, and above him a woman kneads dough in a bowl filled with frogs. Frogs cover the entire scene. This depicts the plague of Tzefardeia, when frogs overran Egypt. Inscribed with Shemos 7:28; 8:1, 4.

Lower Panel:

Moshe Rabbeinu stands in the center beside Aharon HaKohen, who points downward with his staff. On the left sits Pharaoh, crowned and enthroned with his magicians, while a woman combs her hair at his feet. On the right stands a building with closed doors and a fortified wall behind it, representing Goshen. This portrays the removal of the frogs after Moshe davened, while Goshen remained protected. Inscribed with Shemos 8:12–13, 15.

הגדת קאופמן

הגדת קאופמן

Upper Panel:

Moshe Rabbeinu stands beside Aharon HaKohen, who points toward wild animals attacking and devouring people. On the other side sits Pharaoh, crowned and enthroned, surrounded by his magicians, raising one hand and holding a sword in the other. This scene depicts the plague of Arov, when dangerous beasts filled the land of Egypt. Inscribed with Shemos 8:20-21.

Lower Right Panel:

Egyptian shepherds stand among the trees with their hands raised in distress, as their cattle lie dead before them. This portrays the plague of Dever, when a deadly pestilence struck the Egyptian livestock. Inscribed with Shemos 9:3.

Lower Left Panel:

Israelite shepherds are shown calmly playing instruments beside their grazing sheep and cattle, with a dog nearby. This illustrates that the livestock of Bnei Yisrael were unharmed. Inscribed with Shemos 9:7.

הגדת קאופמן

הגדת קאופמן

הגדת קאופמן

הגדת קאופמן

Upper Panel:

Moshe Rabbeinu stands on the right, with Aharon HaKohen behind him, casting ashes into the air. On the left sits Pharaoh, crowned and enthroned before his magicians, pointing toward horses and cattle in a stable, with a dog at his feet. The Egyptians and their animals are shown covered with painful boils. This depicts the plague of Shechin, when the ashes Moshe threw became boils upon man and beast. Inscribed with Shemos 9:8-9, 11.

Lower Panel:

Moshe Rabbeinu, holding his golden staff, stands with Aharon HaKohen beside a flock of sheep. Beyond them are a shepherd and a tree. On the left, three shepherds stand inside a house, raising their hands as large hailstones fall outside. This portrays the plague of Barad, when destructive hail struck Egypt, while those who feared Hashem brought their livestock indoors. Inscribed with Shemos 9:20, 24-25.

הגדת קאופמן

הגדת קאופמן

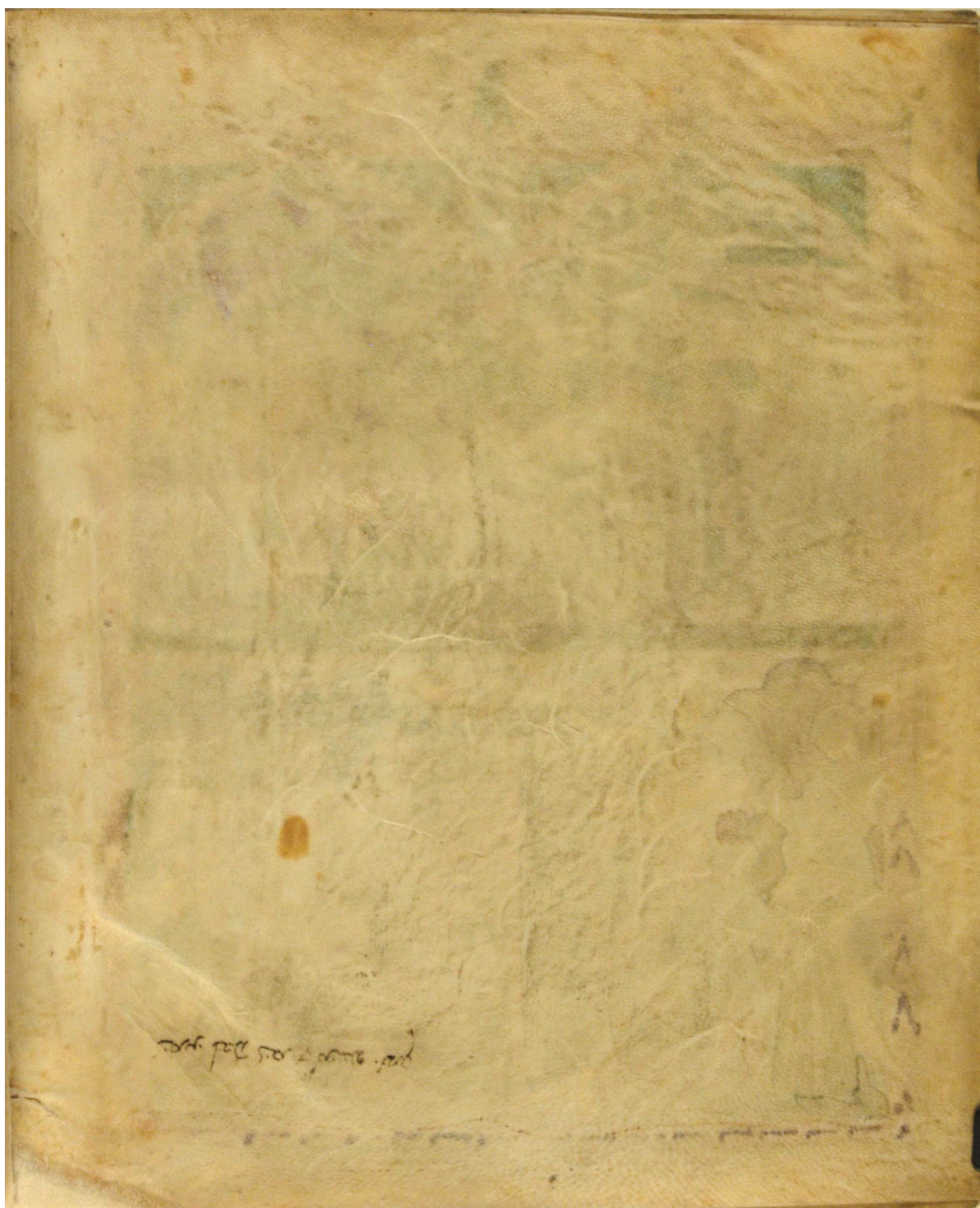
Upper Panel:

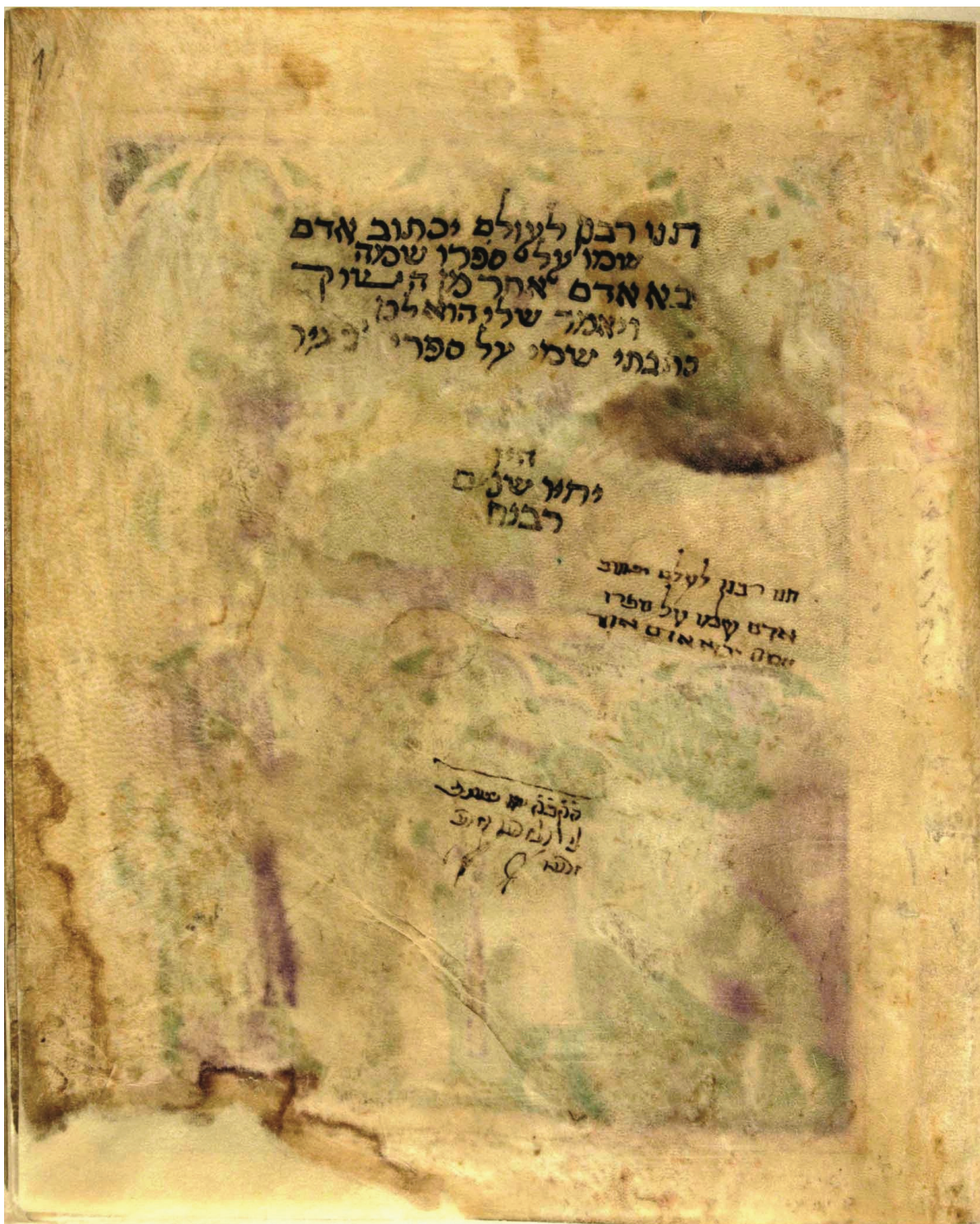
Moshe Rabbeinu, holding his staff, stands with Aharon HaKohen pointing toward trees being devoured by swarming locusts. On the other side sits Pharaoh, crowned and surrounded by his magicians, with two dogs barking at his feet. This depicts the plague of Arbeh, when locusts consumed the remaining crops of Egypt and Pharaoh begged for relief. Inscribed with Shemos 10:12, 15-16.

Lower Panel:

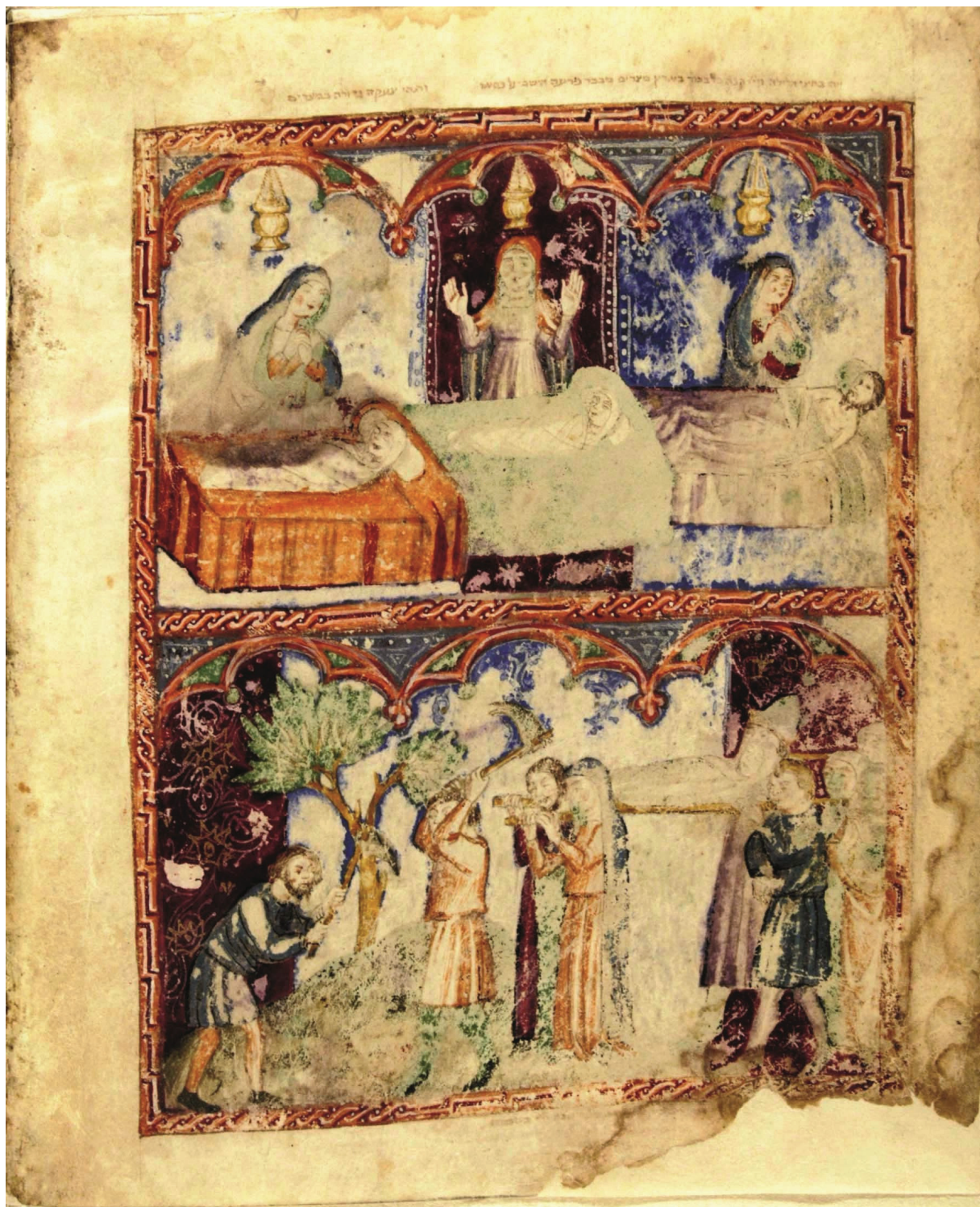
Egyptian men and women sit and stand in darkness, gesturing in confusion and distress. Opposite them, Bnei Yisrael are shown dancing joyfully to the sound of musical instruments. This portrays the plague of Choshech, when Egypt was plunged into thick darkness while the Jewish people had light in their homes.

הגדת קאופמן

הגדת קאופמן

הגדת קאופמן

Upper Panel:

Three women stand in mourning behind three beds, each holding a deceased man. The woman in the center raises her hands in anguish, while the two beside her clasp their hands in grief.

Lamps hang from the arches above. This depicts the night of Makkas Bechoros, when the Egyptian firstborn died and there was great mourning throughout the land. Inscribed with Shemos 12:29–30.

Lower Panel:

On the right, two men and two women carry a body on a bier, followed by mourners. On the left, two men dig a grave. This scene reflects the aftermath of Makkas Bechoros, as the Egyptians were burying their dead. Inscribed with part of Bamidbar 33:4.

הגדת קאופמן

הגדת קאופמן

Upper Panel:

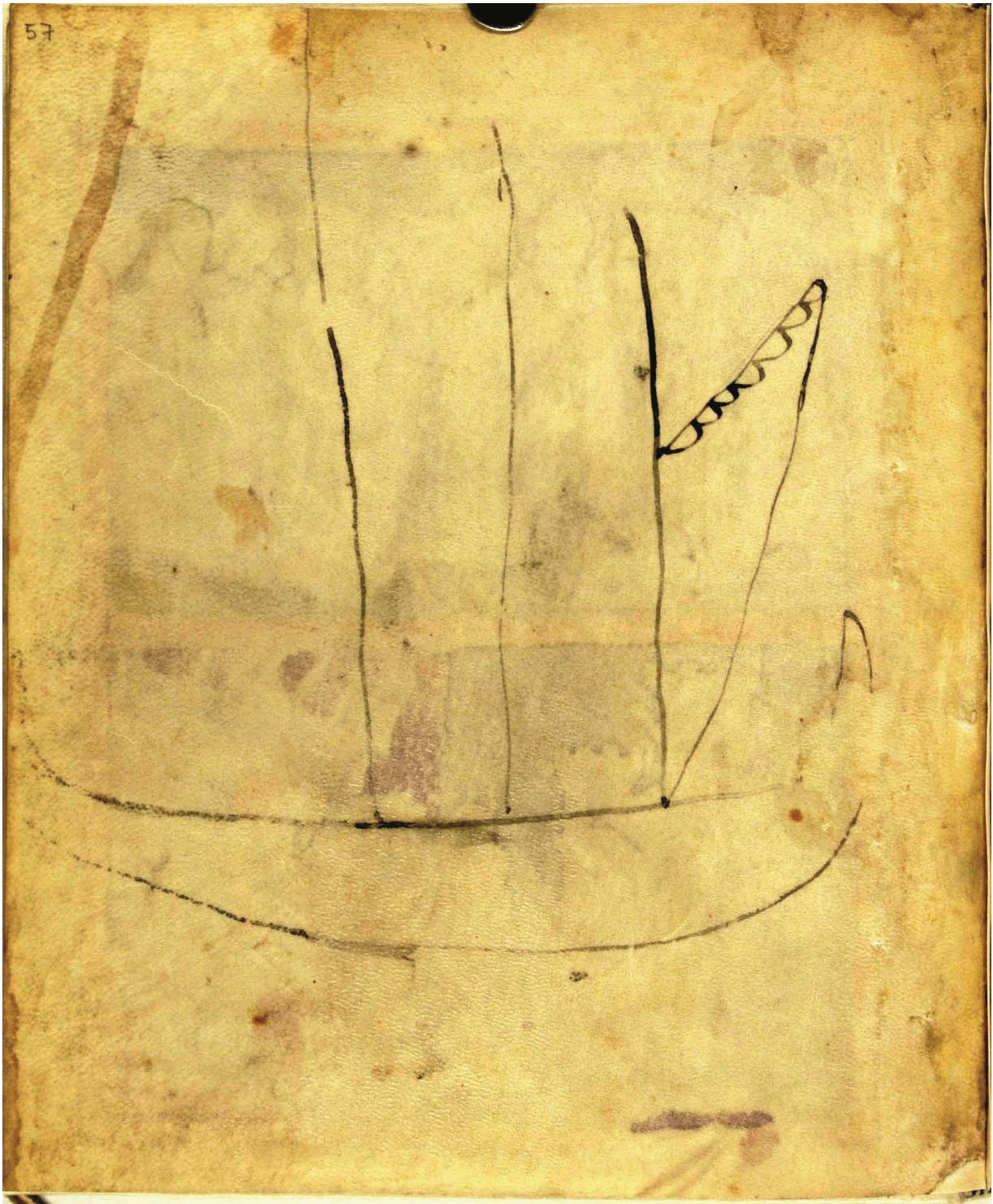
Pharaoh, crowned yet barefoot, stands with two servants dressed in night garments, rushing to the home of Moshe Rabbeinu and Aharon HaKohen. He knocks at their door while they lie inside. This scene depicts the night of Makkas Bechoros, when Pharaoh rose in panic and urged Bnei Yisrael to leave Egypt immediately. Inscribed with Shemos 12:30–31.

Lower Panel:

Bnei Yisrael are shown departing from Egypt, carrying vessels of gold, with the city gate behind them. This portrays Yetzias Mitzrayim, as the Jewish people left in haste, taking the wealth given to them by the Egyptians. Inscribed with Shemos 12:34–35.

הגדת קאופמן

הגדת קאופמן

הגדת קאופמן

Upper Panel:

A procession of men, women, and children travels forward, some with hands raised, carrying sacks over their shoulders. This depicts Bnei Yisrael leaving Egypt in haste, taking their dough before it rose. Inscribed with Shemos 12:34, 39.

Lower Right Panel:

Egyptian soldiers on horseback pursue them, carrying lances, shields, and banners. This portrays Pharaoh's army chasing after Bnei Yisrael.

Lower Left Panel:

A white, three-towered fortress identified as Baal Tzefon stands nearby, with a figure blowing a horn from its central tower. Israelites stand outside as the Egyptians draw near. This reflects the encampment by Baal Tzefon before the splitting of the Yam Suf. The inscription is not legible.

הגדת קאופמן

הגדת קאופמן

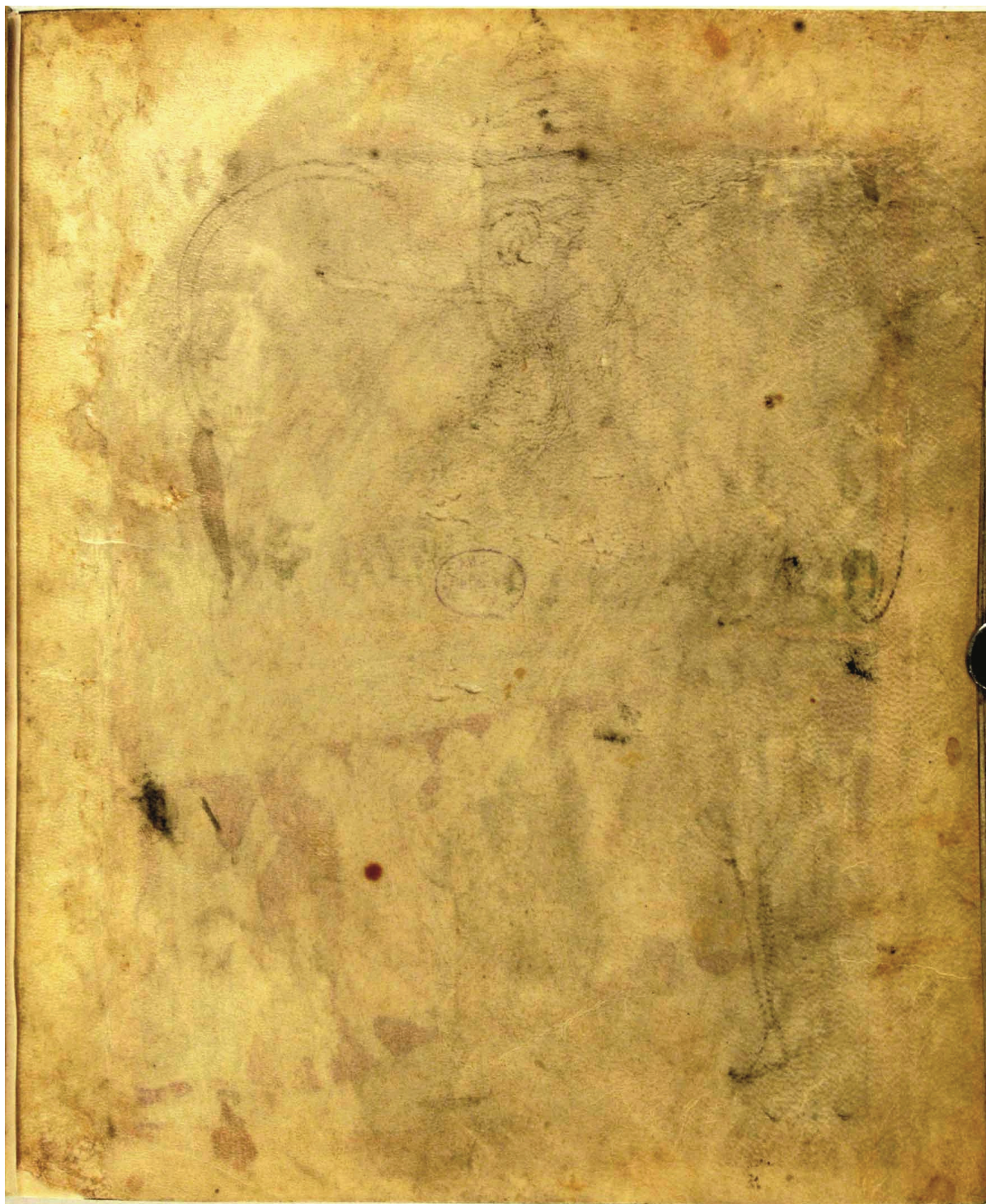
Upper Panel:

Two groups of mounted Egyptian soldiers ride out in pursuit. A leader carries a red banner, and Pharaoh rides behind him on a white horse. This depicts Pharaoh gathering his army and chasing after Bnei Yisrael. Inscribed with Shemos 14:7-8.

Lower Panel:

Bnei Yisrael—men, women, and children—cross through the Yam Suf. The waters surround them, with fish visible and the bodies and weapons of the drowned Egyptians beneath. Pharaoh's crowned head appears in the waves. On the side stands Moshe Rabbeinu with his staff raised. This portrays the splitting of the sea and the destruction of the Egyptian army. Inscribed faintly with Shemos 14:16.

הגדת קאופמן

הגדת קאופמן

הגדת קאופמן

Right Panel:

Three women play musical instruments—a harp-like instrument, a lute, and a hand drum. In front of them, women and young girls dance in two rows, holding hands. This depicts Miriam and the women of Israel singing and rejoicing after the splitting of the sea. Inscribed with Shemos 15:20.

Left Panel:

Bnei Yisrael, together with Moshe Rabbeinu and Aharon HaKohen, stand with hands raised in praise to Hashem, facing the dancers. This portrays the Shirah at the Yam Suf, when the Jewish people sang in gratitude for their salvation. Inscribed with Shemos 15:1.

הגדת קאופמן

הגדת קאופמן

Right Panel:

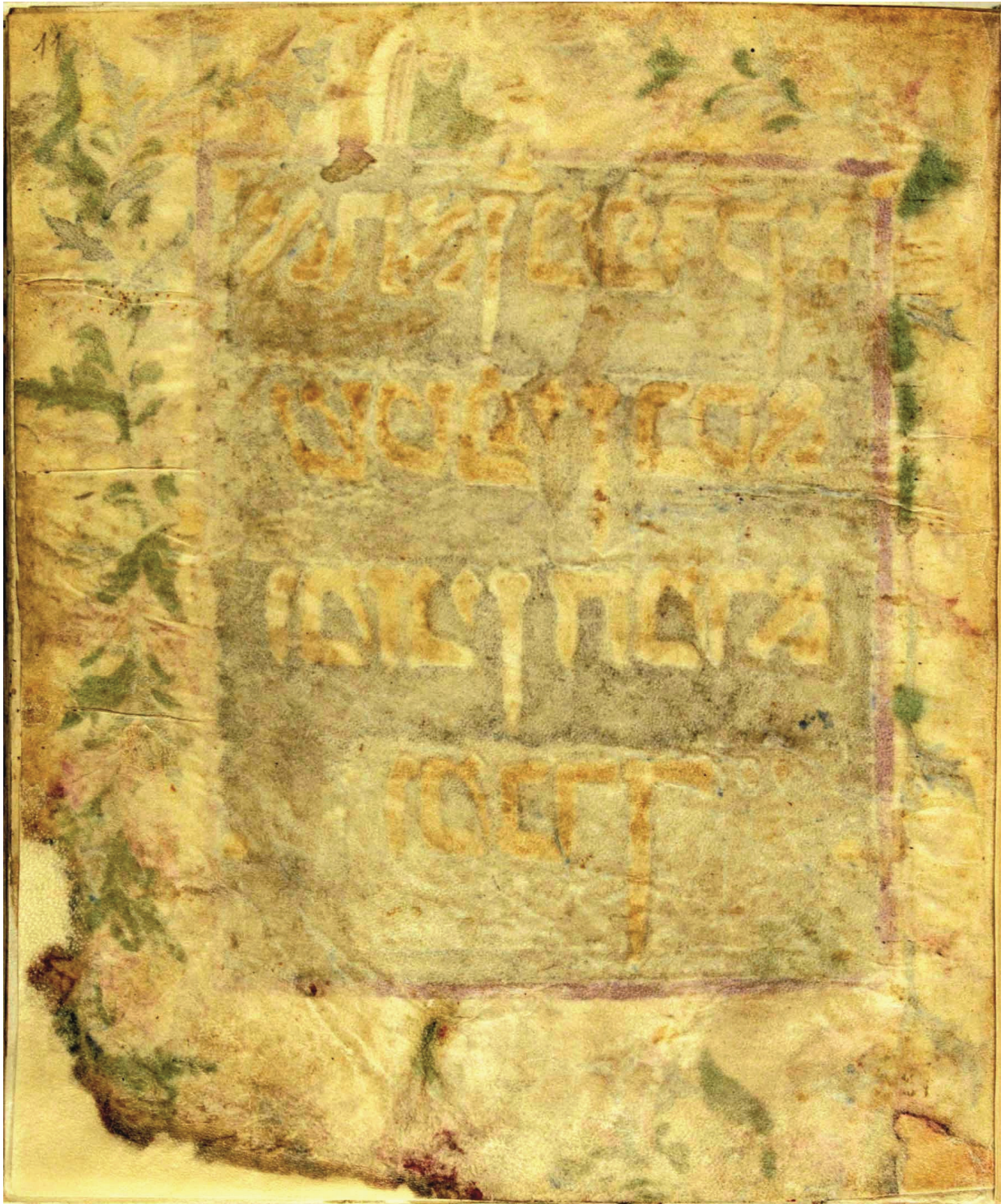
A man sits roasting a lamb over the fire. Behind him, three women prepare the meal—one pours water into a bowl, and another stirs a pot over the flame. Towels hang above them. This scene depicts the preparation of the Korban Pesach on the night of Yetzias Mitzrayim.

Left Panel:

The master of the house sits with his wife and two children at a table set with a goblet, wine, matzah, a Seder plate, and a knife. Towels hang above them. This portrays the Pesach Seder, as the family gathers to eat and remember the redemption from Egypt.

הגדת קאופמן

הגדת קאופמן

הגדת קאופמן

היינו
לפרעה
במצרים

ויוציאנו יי אֱלֹהֵינו מִשָּׁם
בִּיד חֲזָקָה וּבְזִרְעֵנִטוּיָהּ
וְאֵלֹהֵינוּ לֹא הִקְבָּה אֶת אֲבוֹתֵינוּ מִמִּצְרַיִם חֲרֵי
אֲנֵנוּ בְּנֵינוּ וּבְנֵי בְּנֵינוּ מִ
מִשְׁעַבְדֵי הַיֵּינוּ לְפָרְעָה

לפני

הוציא

וְרֵאשִׁית בֶּן עֶזְרָיָה וְרֵאשִׁית
עֶקֶב־בֶּן אֶרְפָּא וְרֵאשִׁית טַרְפוֹן שֶׁהָיוּ
מִסּוּבֵיזֵן בְּכֵנֵי בְּרַק וְהָיוּ
מִסְפָּרֵיזֵן בִּיצִיאַת מִצְרַיִם
כֹּל אֹתוֹ הִלְלָה עַד
שֶׁבָּאוּ תַלְמֵידֵיהֶם וְאָמְרוּ
לָהֶם רַבּוֹתֵינוּ הֵנִיעַ זְמַן
קָרִית שְׁמַע שֶׁל שְׁחָרִית
רַבֵּי אֶעֱזֹר בֶּן

עזריה הרי אני כבן י
שבעים שנה ולא זכתי
שתאמר יציאת מצרים
בלילות עד שדרשה
בן זומא שנא למען ת
תזכר את יום צאתך
מארץ מצרים כל ימי
חיך ימי חיך הימים
כל ימי חיך הלילות

וְחַכְמִים אֵין יְמֵי חַיֵּיךָ זֶה
הַעוֹלָם הַזֶּה כֹּל יְמֵי חַיֵּיךָ
לְהַבִּיאַ לְיָמֹת הַמָּשִׁיחַ

הַמְּקוֹם בְּרוּךְ

הוּא בְּרוּךְ

שֶׁנִּתְּן תּוֹרָה

לְעַמּוֹ שְׂרָא בְּרוּךְ הוּא כְּנֶגֶד

אַרְבַּעַת בְּנֵי דְבַר הַתּוֹרָה

אחד חכם ואחד רשע
ואחד תם ואחד שאינו
יודע לשאל

חכם

מהואומר
מההערות
וחחקים
וחמשפטים אשר צוה
י' להינו אתכם אף
אתה אמור לו כהלכות

49

ואמור לו בעבוד זה ע
עשה לי כצאתי ממצרים
לולא הו ואו היה שסלא
היה נע
מהוא אום
מה זאת
ואמרת אליו בחזק יד
הוציאנו ממצרים
מבית עבדים

אבותינו ועבשו קרבנו
המקום לעבודתו שנ
ויאמר יהושע אל כל
העם בה אמר ייאהי
ישראל בעבר הנהר ישנו
אבותיכם מעולם תרח
אבי אברהם ואבי נחור
ועבדו אהים אחרים
ואקח אניכם את א

אֲבָרְחָם מֵעֵבֶר הִנְהַר
וְאוֹלָךְ אֹתוֹ בְּכָל אֶרֶץ
כְּנָעַן וְאַרְבַּח אֶת זֶרְעוֹ
וְאַתָּן לוֹ אֶת יִצְחָק וְאַתָּן
לְיִצְחָק אֶת יַעֲקֹב וְאַתָּן
עֵשָׂו וְאַתָּן לְעֵשָׂו אֶת הַר
שֵׁעִיר לְרֵשֶׁת אֹתוֹ וְ
וְיַעֲקֹב וּבְנָיו יָרְדוּ מִ
מִצְרַיִם

וְדוֹר עֹמְדִים עָלֵינוּ ל
לְכַלּוֹתֵנוּ וְהִנֵּה מִצִּילֵנוּ
מִדָּם " צֵא וְלִמַּד
מֶה לְבָן בְּקִשׁ
הָאָרֶץ לְעִשׂוֹת לִיעֲקֹב אֲבֵינוּ
שֶׁפָּרַעַה לֹא נִדְּאָעַה
הַזְּמֵרִים לְבָן בְּקִשׁ ל
לְעֲקוֹר אֶת הַמֶּלֶךְ שֶׁנֶּאֱמַר

אַתְּמִי אֹנֵכְךָ אֲבִי וְיָרֵד
מִצְרַיִם וְיִנְרֵךְ שֵׁם כְּמִתִּי
מֵעַט וְיִהְיֶה שֵׁם לְנוּ וְיִנְחֹל
עֲצוּם וְרֵכְבְּ " **וְיָרֵד**
מִצְרַיִם וְיִנְרֵךְ
אֲנוּס עַל פִּי
הַדְּבָר וְיִנְרֵךְ שֵׁם מִלְּמֹד
שׁוּלָא יָרֵד לְהַשְׁתַּקֵּעַ
לֹא לְנוּר שֵׁם שְׁנוּיָא מִחַ

אל פרעה לגור בארץ
באנו כי אין מרעה לעאן
אשר לעבדיך כי כבוד
הרעב בארץ כנען ועתה
ישבו נא עבדיך בארץ
במת " משן
מעט כמה שני
בשבעים נפש ירדו א

אבותיך מצרימה ועתה
שמך יי אהך ככוכבי
השמים לרב

שם לנוי נרוך

מלמד שהיו

ישראל מצויינין

שם נרוך ועצום כמה שנ

ובני ישראל פרו וישדצו ו

וירכו ועצמו במאד מאד

וְהַמֶּלֶךְ הָאָרֶץ אֹתָם

כִּמְה שְׁנֵי רִבְבֵה

כְּצִמַח הַשָּׂדֶה

נִתְתִּיךְ וְתִרְכִי

וְתִגְדְּלִי בְעֵדֵי עֵדִים שְׂדִים

נִבְנוּ וַיִּשְׁעֶרְךָ צִמַח וְאֵת

עֲרוֹם וְעֲרִיחַ

אֹתָנוּ הַמֶּצֶר

וַיַּעֲנוּנוּ וַיִּתְּנוּ

26 25

עֲלֵנו עֲבוֹדָה קָשָׁה " **וַיַּעַן**
אוֹתָנוּ הַמִּצְרִים
כִּמְהַ שְׁנֵי הַבָּה
נִתְחַכְמָה לוֹ
פֶּן יִרְכָּה וַחֲוִיָּה כִּי תִקְרָאנָה
מִלְחָמָה וְנוֹסְף גַּם הוּא
עַל שׁוֹנְאֵינוּ וְנִלְחַם בָּנוּ
וְעַל חֶמְצַן הָאָרֶץ " **וַיַּעֲנִינוּ**
כִּמְהַ שְׁנֵי חֲשׂוֹ

וַיִּשְׂימוּ עָלָיו שָׂרָח מַסִּים
לְמַעַן עֲנֹתוּ בְּסִבּוֹתֵם
וַיִּבֶן עָרֵי מִסְכְּנוֹת לְפָרְעֹה
אֶת פִּיֹּתוֹס וְאֶת רַעֲמִסס׃
עֲלִינוּ עֲבֹדָה
קָשָׁה כָּמֹה
שָׁנָה וְעַבְדוֹ
מֵעַרְוִים אֶתְבְּנֵי יִשְׂרָאֵל
בְּפֶרֶךְ׃

וַיִּתְּנֵי

בַּיָּמִים הָרַבִּים הַחֹסוּיִנֹת
מִדָּךְ מֵעֲרִיס וַיֹּאנְחוּ בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל מִן הָעֲבֹדָה וַיִּצְעֲקוּ
וַתַּעַל שׁוֹעֲתָם אֶל הָאֱלֹהִים

וַיִּשְׁמַע

מִן הָעֲבֹדָה
לִפְאֵת קוֹלֵנוּ
בְּמַה שֶּׁנֶּאֱמַר

וַיִּשְׁמַע אֱלֹהִים אֶת נַאֲקָתָם
וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת בְּרִיתוֹ

את אנדרהם את יצחק
וידא ואת עקב
את ענינו זו
פרישות דרך
במה שנ וידא אלהים את
בני ישראל וידע אלהים
מדנו או הננים
ואת במה שנ כל
הבן הלוד האורה

תִּשְׁלִיכוּהוּ וְכֹל הַבֵּת תַּחֲזִין
וְאֵת לַחֲצֵנֵי זֶה הַ
הַדְּחַק נִמְדָה
שֶׁנֶּגְסָה רֵאִיתִי אֶת הַלַּחֲזִין
אֲשֶׁר מִצָּרִים לוֹחֲצִים
וְיִצְאֵנִי אֹתָם
יִצִּי אֲנִי
מִשָּׁסְבִיד
חֹזֵק וְיִבְזֹר וְעֲנֵטוּנָה וְכֹ

The page features a miniature in the upper right corner depicting a man in a blue robe and red hat holding a child. The text is written in a medieval Hebrew script with several large, decorated initials: 'וְאֵת' in blue and gold, and 'וְיִצְאֵנִי' in red and gold. The page is adorned with floral and bird illustrations in the right margin.

28
ובמורא נרוך ובאותות
ובמופתים
ויצאנו
ויצאנו
ממצרים
לא על ידי מלאך ולא על
ידי שרף ולא ידי השליח
אֶהְיֶה מֵעַצְמוֹ וּבְכַבֹּדוֹ
שֶׁנֶּהְיִיתִי בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם
מִלִּילָה הַזֹּאת וְחַכְתִּי כָל ג

כבוד בארץ מצרים מאד
ועד בהמה ובה איהי מצ
מצרים אעשה שופטים

ועבדת

אני יש

בארץ

מצרים

אני ולא מלאך והסתכל

כבוד אני ולא שרף ובמ

איהי מצרים אעשה ש

שפטים אני יי אני הוא
ולא השליח אני יי אני
הוא ולא אחר "אחיהן

חזקה זה הדבר
נמה שנ הנה
ד יי הויה נ

במקנך אשר בשדה
בסוסים בחמרים בנמל
בבקר ובצאן דבר נדר

ובזויע

מאד נטויה

זו החרב

כמה שנחרבו שלופה

כידו נטויה על ירושלים

ובמורא

נדול

זו גליו

שכנה

כמה שנאו הנסה אהים

לְבַאֵל לְקַחְתָּ לְוַעֲיִמְקָרְבַּ
נְוִי בְּמַסּוֹת בְּאוֹתוֹת
וּבְמִוֹפְתִים וּבְמִלְחָמָה
וּבְיַד חֲזָקָה וּבְזִרְוֹעַ נְטוּיָה
וּבְמִוְרָאִים נְרוֹזִים בְּכָל
אֲשֶׁר עָשָׂה לְכֶם יְיָ אֱלֹהֵיכֶם
בְּמִצְרַיִם לְעֵינֶיךָ

זֶה חֲמִשָּׁה
בְּמַחֲשָׁנָה

בְּאוֹתוֹת

וְאֵת הַמִּטָּה חִזָּה תִקַּח
בְּיַד אֲשֶׁר תַעֲשֶׂה בָּאֵת

וּבְמוֹפְתִים

הָאוֹתוֹת

זֶה הַדָּם

בְּנֵחָ שֶׁנִּי

וְעַתָּה מוֹפְתִים בְּשָׁמַיִם וְ

וּבְאָרֶץ דָּם וְאֵשׁ וְתִימְרוֹת

אֶחָד

דָּבָר

עֲשֵׂן

חֲזָקָה

בְּיַד

שְׁתַּיִם וּבִזְרוּעַ נְטוּיָה שְׁתַּיִם
וּבְמִוְרָא נִרְזַל שְׁתַּיִם וּכ
וּבְאַזְחֹת שְׁתַּיִם וּבְמוֹפְתַיִם
שְׁתַּיִם " **א** עֵשֶׂר ה
הַמִּבּוֹת טַהֲנִיא
הַבָּה עַל הַמְצָרִים בְּמִצְרַיִם
אִוְהֵן דַּם אֶפְרַדְעַ בְּנִים
עֲרוּב דְּבַר שְׁחִין בְּרַד
אַרְבֵּה חֶשֶׁךְ מִבְּתַכְבוּרִים

וְיְהוּדָה הִיהֲנוֹתֵן כְּהֵן
סִימֵנִן דְּצֶדֶק עַד־שׁ כְּאַתָּב

הַמְלִיחֵאוּ

מִנֵּן אַתָּה

אוֹמְרֵי שְׂדֵקוֹ

הַמְצַדִּים בְּמַצְדִּים עֵשֶׂר

מִכּוֹת וְעַל הַיָּם לְקוֹחֵמִשִּׁים

מִכּוֹת

מֵהוֹאוּ

דְּיוֹסוֹ

בְּמַצְדִּים

וַיֹּאמְרוּ הַחֲרָטוּמִּים אֶל
אֵל פִּרְעֹה אֶצְנַע אֵלֵיִם
הִיא וְעַל הַיָּם מִהֲנֹאמֵר
וַיֵּרֶא יִשְׂרָאֵל אֶת הַיָּד הַ
הַנִּדְחָה אֲשֶׁר עָשָׂה יְיָ
בְּמִצְרַיִם וַיֹּאמִינוּ כִּי יֵלֵךְ
וּבְמִשְׁחַ עֲרֹדוֹ
לְקוֹ נֶאֱצַנַע
עֲשֶׂר מַכּוֹת

שְׁתַּיִם וּבְזֹרֹעַ נְטוּיָה שְׁתַּיִם
 וּבְמִוְרָא נְרוּל שְׁתַּיִם וּבְ
 וּבְאֹתוֹת שְׁתַּיִם וּבְמוֹפְתַיִם
 שְׁתַּיִם " **א** עֶשְׂרֵה הַ
 הַמִּבּוֹת שְׁתַּיִם
 הַבָּה עַל הַמְצָרִים בְּמִצְרַיִם
 אִי הֵן דָּם צִפְרֹדַע כְּנָעִים
 עֲרוּב דָּבָר שְׁחִין בְּרֹד
 אֲרָבָה חֶשֶׂד מִבְּתֵיבוֹרִים

ר' יהודה היהנותן פהן
סימנין דצ"ך עד"ש פאתב

המלידאו

מנין אתה

אומי שדקו

המצרים במצרים ענין

מכות ועל הים לקוחמשם

במצרים

מכות

מהואו

דיוסו

ויאמרו החרטומים אל
 אל פרעה אצבע אלהים
 היא ועל הים מהואומר
 וירא ישראל את הירד ה
 הנודדה אשר עשה לו
 במצרים ואמינו כיון ו
 ובמשה ערדו

לקו באצבע
 עשר מכות

במה

אמור מעתה במצרים
לקו עשר מכות ועל הים
חמשים מכות " **הציעוד**
או מנין
שכל מ
מכה ו
ומכה שהביא הקב"ה על
המצרים במצרים היתה
של ארבע מכות שנא

זעם

יִשְׁלַח בָּם חֲרוֹן אַפּוֹ עַ
 עֲבָרָה וּזְעַם וְצָרָה מִשְׁלַח
 מִלְּאֲבֵי רַעִים עֲבָרָה אַחַת
 שְׁתֵּי סָצָה שֶׁלֹּא מִשְׁלַחַת
 מִלְּאֲבֵי רַעִים אַרְבַּע אֲמוֹר
 מֵעַתָּה כְּמִצְרַיִם לָקוּ אֲ
 אַרְבַּעִים מִכּוֹת וְעַל הַיָּם
 לָקוּ מֵאַתְיָם מִכּוֹת "

עֲבַדָה שְׁתֵּים וָעַם שְׁלֹשׁ
צֵדָה אַרְבַּע מִשְׁלַחַת
מֵלֶכֶת אֶרְבַּע חֲמִשָּׁה אֶ
אֲמֹר מֵעַתָּה בְּמִצְרַיִם
לְקַח חֲמִשִּׁים מִכּוֹת וְעַל
חֹסֶן לְקַח מֵאוֹנִים וְחֲמִשִּׁים

וְלֹא עָשָׂה בְּאֵיהֶם
דִּינֵנוּ "

עָשָׂה בְּאֵיהֶם וְלֹא
הֲרַג בְּכוֹרֵיהֶם דִּינֵנוּ "
הֲרַג בְּכוֹרֵיהֶם וְלֹא
נָתַן לָנוּ אֶת מִמוֹנֵם

דִּינֵנוּ "
נָתַן לָנוּ אֶת מִמוֹנֵם
וְלֹא קָרַע לָנוּ אֶת הַיָּם

קָרַע לָנוּ אֶת הַיִּם וְלֹא
הֵעֲבִידָנוּ בְּתוֹכוֹ בַּחֲרוֹבָה

דִּינֵנוּ "

הֵעֲבִידָנוּ בְּתוֹכוֹ בַּחֲרוֹבָה
וְלֹא שָׁקַע צַרֵּינוּ בְּתוֹכוֹ

שָׁקַע צַרֵּינוּ בְּתוֹכוֹ
וְלֹא סָפַק צַרְכֵּנוּ בַּמִּדְבָּר

אֲרַבְעִים שָׁנָה דִּינֵנוּ "

סָפַק צַרְכֵּנוּ בַּמִּדְבָּר

אַרְבַּעַיִם שָׁנָה וְלֹא
 הָאֵכִילֵנוּ אֶת הַמֶּן דִּינֵנוּ
 הָאֵכִילֵנוּ אֶת הַמֶּן וְלֹא
 נָתַן אֶת הַשַּׁבָּת דִּינֵנוּ
 נָתַן לָנוּ אֶת הַשַּׁבָּת
 וְלֹא קִרְבַּנוּ לְפָנֵי הוֹר
 סִינֵי דִינֵנוּ
 קִרְבַּנוּ לְפָנֵי חַרְסֵינֵנוּ
 וְלֹא נָתַן לָנוּ אֶת הַתּוֹרָה

לני

לני

וּמְכֹפֶלֶת לְמִקּוֹם עֲלֵינוּ
הוֹצֵאנוּ מִמִּצְרַיִם עֲשֵׂה
בָּהֶם שְׁפָטִים עֲשֵׂה בָהֶם
בְּאֵיהֶם הֲרַג בְּכוֹרֵיהֶם
נָתַן לָנוּ אֶת מִמוֹנֵם קָרַע
לָנוּ אֶת הַיָּם הֶעֱבִידָנוּ
בְּתוֹכָם בַּחֲרָבָה שָׁקַע צָרֵינוּ
בְּתוֹכָם סָפַק צָרְכָנוּ בְּמִדְבַּר
אַרְבַּעַיִם שָׁנָה הֶאֱבִידָנוּ

המקום בתי אבותינו נ
במצרים שנה ואמרתם
זבח פסח הוא לי אשר
פסח על בתי בני ישראל
במצרים בנפואת
מצרים ואת בתינו
הציל ויקר
העם
וישתחו " על

על שום שלא הספיק כצקם
של אבותינו להחמיץ עד
שנגלה עליהם מיד מלכי
המלכים הבנה ונאלסמיד
שנויא פויאת הכצק אטור
הוציאו ממצרים עונות מ
מצות כי לא חמץ כי נורשו
ממצרים ולא יכלו להתמהמה ^{מח}
וגם צדה לא עשו להם "

על שום שלא הספיק כצקם
של אבותינו להחמיץ עד
שנגלה עליהם מלך מלכי
המלכים הבה ונאלסמיד
שנויא פויאת הכצק אשר
הוציאו ממצרים עונות מ
מצות כי לא חמץ כי נורשו
ממצרים ולא יכלו להתמה^{מיד}
וגם צרה לא עשו להם

וַיִּמְרְרוּ אֶת חַיֵּיהֶם בְּעַבְדָּה
קָשָׁה בְּחוּמֵר וּבְלִבְנֵי סוּנְמֵל
עַבְדָּה בְּשִׂדְדָה אֶת כָּל עַ

עַבְדֹתֵם אֲשֶׁר עֲבַדְתֶּם

בְּפֶרֶךְ

דוֹר וָדוֹר

חַיֵּי אָדָם

לִרְאוֹת אֶת עֲצָמוֹ כִּי אֵינוֹ

יָצָא מִמִּצְרַיִם שְׁנֵי הַגְּדֹת

41
עשה
לְכַנֵּךְ בַּיּוֹם הַהוּא לֵאמֹר
בְּעִבּוֹר זֶה יְיָ לִי בְּצֵאתִי
מִמִּצְרַיִם לֹא אֶתְאַבְּתֶנּוּ
נָא הַבֵּה מְלֶכֶךְ אֲרָץ
אֲתַנְתֵּנָא עִמָּהֶם שְׁנָא
וְאֲתַנְתֵּנּוּ הוֹצֵיָא מִשֶּׁם לְמַעַן
הִבִּיא אֲתַנְתֵּנּוּ לְתַתְּ לֵנָּה
אֶת הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע
לְאַבוֹתֵינוּ

מִמִּזְרַח שֶׁמֶשׁ עַד מְבֹאֵהוּ
מִהַיְוֵל שֶׁס יֵאָרֵם עַל מַלְאָכָיו
נֹיִם יֵאָעַל הַשָּׁמַיִם כְּבוֹדוֹ
מִי כִיֹּא אֵינֶנּוּ חֲמֻנְכֵיהִי לְ
לְשַׁבַּת הַמִּשְׁפִּילִי לְרֵאוֹת
בְּשָׁמַיִם וּבְאָרֶץ מְקִימֵי מַ
מֵעַפְרֵי דָר מֵאֲשַׁפּוֹת יָרִים
אֲבִיזֵן לְהוֹשִׁיבֵי עַם נְדִיבִים
עַם נְדִיבֵי עַמּוֹ מוֹשִׁיבֵי עַ

מִמִּשְׁלוֹתֵינוּ הֵיטֵדָא הוֹיֵנִס
הֵיִדְדֵינִי סְבִילָא חוּר הַחֵרִים
רְקוּז כְּאִים גְּבֵעוֹת כְּכֵנִי צֵאן
מִחֵלֶד כִּי תֵנִים הֵיִדְדֵינִי תֵסֵב
לְאַחוּר הַחֵרִים תֵרְקֵדוּ כִ
כְּאִים גְּבֵעוֹת כְּכֵנִי צֵאן מִ
מִלְפְּנֵי אֲרוֹן חוּלֵי אֶרֶץ
מִלְפְּנֵי אֹהֵי עֵקֶב הַחֵפְכִי
הַצּוּר אֲנִס מִים חֵלְמֵישׁ

44

למעֵינוּ מֵיִם

אֶתְהָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ
מִלֶּךְ הַעוֹלָם
אֲשֶׁר הֵנִיחָנוּ
וְנָאֵל אֶת אֲבוֹתֵינוּ מִמִּצְרַיִם
וְהִנֵּי עָנֵנוּ הִלֵּלְהוּ הַחֹדֶשׁ לְאֵמֶן
כִּי מִצֵּה וּמִרֹד כִּן יְיָ אֱלֹהֵינוּ
וְאֵהִי אֲבוֹתֵינוּ יִנְיַעֵנוּ לְ
לְמוֹעֲדִים וְלִדְגֵלֵי אֲחֵרִים

The page features a large, decorative initial 'למעֵינוּ מֵיִם' at the top, with a miniature of a king playing a lute. Below this is a central miniature of a king seated on a throne, wearing a red robe and a crown, with a large gold letter 'ב' (Bet) to his right. The text is written in a medieval Hebrew script, with some words in red ink. The page is decorated with floral and vine motifs in red, blue, and green, extending from the top and right sides.

הבאים לקראתנו לשלום
שמחים בכנין עירך וששום
בעבודתך ונאכל שם מן
הפסחים ומן הובחים ל
לכשיגיע דמס על קידם
מובחר לרצון ונודה שיר
חדש על נאתנו ועל פדות
נפשנו באי נא ישדא
אתה יי אחינו מ

ברך

45

מִלֶּךְ הָעוֹלָם כּוֹרֵא פֶּרִי
הַגִּפֶּן

בְּהַסְכַּת שָׂמַיָא וְנוֹטְרֵי יָדָיו
וְיַבְרֵךְ כְּאִי אֵמָה אֲשֶׁר
קִדְשָׁנוּ בְּמִצּוֹתָיו וְצוּנֵי עַל
נְטִילַת יָדַיִם " וַיִּקַּח

מצה שלימה ופרוסה ומנך
 על השלימה המוציא ועל
 הפרוסה מנך בא"מ
 אשר קדשנו במצות ווצנו
 לאכול מצה " ויש שמנו
 שתי מרכות על הפרוסה
 ובנהנו " ויאכל מצה ויתן
 לבני ביתו ואוכלו ובהסכת
 שמל " ויקח מן המרוח

וּמְטַבֵּל בְּחַרוֹסֶת וְיַכְרֵד עֲלָיו
בֵּאֵי אֵמָּה אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמַצָּה
וְצֹנֵנוּ לֶאֱכֹל מֵרוֹד " וְאוֹכֵל
בְּלֹא הַסְּבָחָה אִם יִרְעָה "
וְאַחֲרַיִךְ כּוֹרֵד מִצֵּה וּמֵרוֹד
וּמְטַבֵּל בְּחַרוֹסֶת וְאוֹכֵל וְאַעֲנוּ
מִכֵּרֵךְ וְנִמְרִיז סְעוּדָתְךָ
וְאַחֲרַיִם סְעוּדָתְךָ יִקַּח חֲצִי
הַמִּצֵּה שֶׁצֶפֶן תַּחַת הַמִּפְּחָה

וְאָכַל מִמֶּנָּה כֹּזֵת וְנִוְתַן לִבִּי
בֵּיתוֹ וְהוּא זִכָּר לִפְסַח שֶׁהָא
נֶאֱמַר עַד הַשְּׁבַע וְאִין אִוְמָלִין
אַחֲרֵיהֶן וְמוֹזְגִין לוֹפּוֹס
טְרַיִשׁ וְנוֹטֵל יָדָיו וְמִבְרַךְ
בְּרַבַּת הַמִּזּוֹן
וְאַחֲרַיִךְ מוֹזְגִין כּוֹס רְבִיעִי
וְאִין מִרְזֵן עַד יוֹאֵת
הַחֲלָל

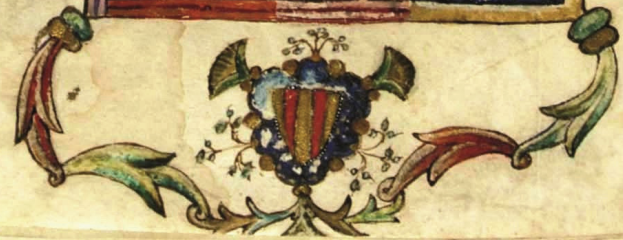

למה יאמרו הנזים איהמ
איהם ויהינו בשמים כל
אשר חפץ עשה עצניהם
כסף וזהב מעשה ידי אדם
גיה להם ולא ידברו עינים
להם ולא יראו אזנים להם
ולא ישמעו אף להם ולא
יריחון ידיהם ולא ימי שונן
רגליהם ולא יחלכו לא

יִהְיוּ בְּנֵרֹנִים כְּמוֹ הֵם יִהְיוּ
 עוֹשֵׂיהֶם כֹּל אֲשֶׁר בּוֹטַח
 בָּהֶם יִשְׁדָּאֵל כְּטַח בֵּינֵי
 עוֹרֵס וּמִנְנֵס הוּא בֵּית א
 אֶהְרֵן כְּטַחוּ בֵּינֵי עוֹרֵס ו
 וּמִנְנֵס יִרְאֵי לֵי כְּטַחוּ בֵּינֵי
 עוֹרֵס וּמִנְנֵס הוּא

הוא

יְבָרֵךְ
 יְבָרֵךְ

את בית ישראל יברך את
בית אהרן יברך יראי יי
הקטנים עם הגדול ש' יוסף
יי עליכם עליכם ועל בניכם
בחוכים אתם ליי עושה
שמים וארץ השמים
שמים ליי והארץ נתן
לבני אדם לא המתים
יהללו יה ואל כל יודי דומה

וּאֲנַחֲנוּ נִבְרַךְ יְהוָה מֵעַתָּה וְעַד
עוֹלָם הַלְלוּ יְהוָה

אֶתְבַּרְתִּי כִּי יִשְׁמַע

יְיָ אֶת
קוֹלִי תַח

תְּחַנּוּנֵי כִי הִטָּה אֲזֵנוּ לִי
וּבְעֵמִי אֶקְרָא אֶפְפוּנֵי הַכִּלִּי
מִוֹת וּמִצָּרֵי שְׂאוֹל מִצְאוֹנִי
צָרָה וְיָנוּן אֶמְצָא וּבִשְׁסִי יְיָ

אָקראַ אַנאַ ייִמלֶטֶה נֶפֶשׁ
חַנּוּן ייִוָצֵדִיק וְאֵהִינוּ מִרַחֵם
שׁוֹמֵר פְּתָאִים ייִדְלוֹתֶיךָ
יְהוֹשִׁיעַ שׁוֹכֵי נֶפֶשׁ לְמִנוּחֵי
כִּי ייִנְמַלְעֶיךָ כִּי חֲלָצֶת
נֶפֶשׁ מִמּוֹת אֶת עֵינֵי מִן ר
דַּמְעָה אֶת רַגְלֵי מִדְּחֵי א
אֶת הַדָּרְךְ לִפְנֵי ייִסְאָרְצוֹת
חַחִים דַּאֲמֵנֶתִי כִּי אֲדַבֵּר

הַמּוֹתָה לַחֲסִידֵי וְאַנְא
יֵיבִי אֲנִי עֲבִידְךָ אֲנִי עֲבִידְךָ
בְּנֵי אֲמִתְךָ פִּתְחֵת לְמוֹסֵר
לְךָ אֲזַכַּח זִבְחַת תּוֹדָה וְנִשְׁטַם
יְיָ אֶקְרָא נִדְרֵי לֵי אֲשִׁלֵּם
נִגְרָה נָא לְכֹל עַמּוֹ בַּחֲצֵרוֹת
בֵּית יְיָ כִּתּוּבֵי יְרוּשָׁלַם
הַלְלֵיהּ אֶת יְיָ מִלְּנִימֵם

52
במרחב יד יי לי לא אירא
מה יעשה לי אדם יי לי
בעזרי ואני אראה בשנאי
טוב לחסות ביי מבטוח
באדם טוב לחסות ביי
מבטוח בנר יכיס כל נויס
סבבוני בשם יי בי אמילם
סבבוני נם סבבוני בשם יי
בי אמילם סבבוני בדבורים

דעכו כִּאֲשֶׁר קוֹצִים בְּשֵׁם
 יְיָ כִּי אֲמִילֶם דְּחַהֲדַחֵי
 דְּחִיתְנִי לְנֶפֶשׁ וְיִי עֲזָרְנִי
 עֲזִי וְזָמַרְתִּיחַ וְיִהְיֶה לִּי
 לִישׁוּעָה קוֹל רְנָה וִישׁוּעָה
 בְּאֵהֱלֵי צַדִּיקִים יְמִין יְיָ
 עֲשֵׂה חֵיל יְמִין יִשְׂרָאֵל
 יְמִין יִשְׂרָאֵל עֲשֵׂה חֵיל לְאַבְנֹת
 כִּי אֲחִיהָ וְאַסְפֵּר מֵעֲשֵׂה

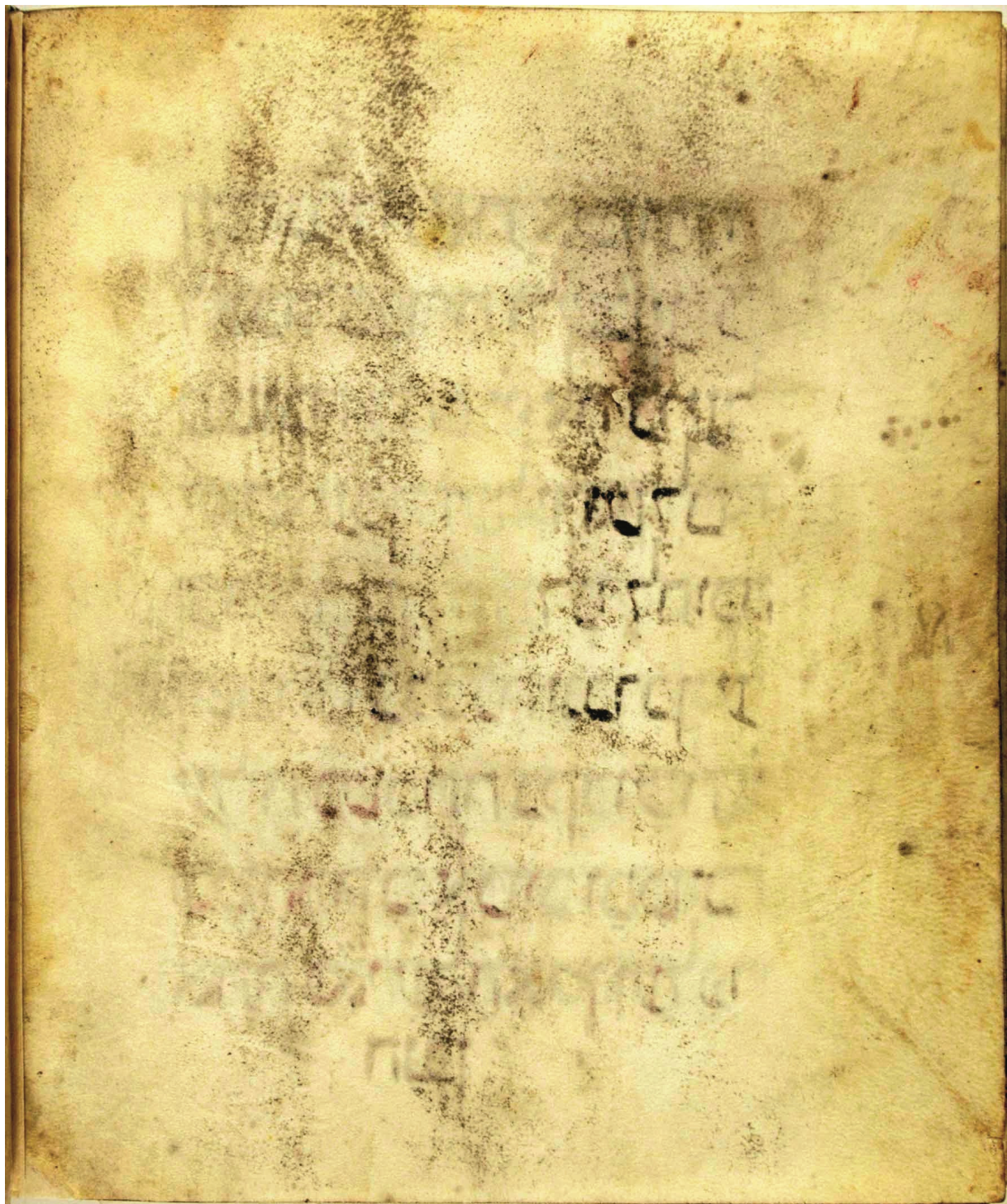

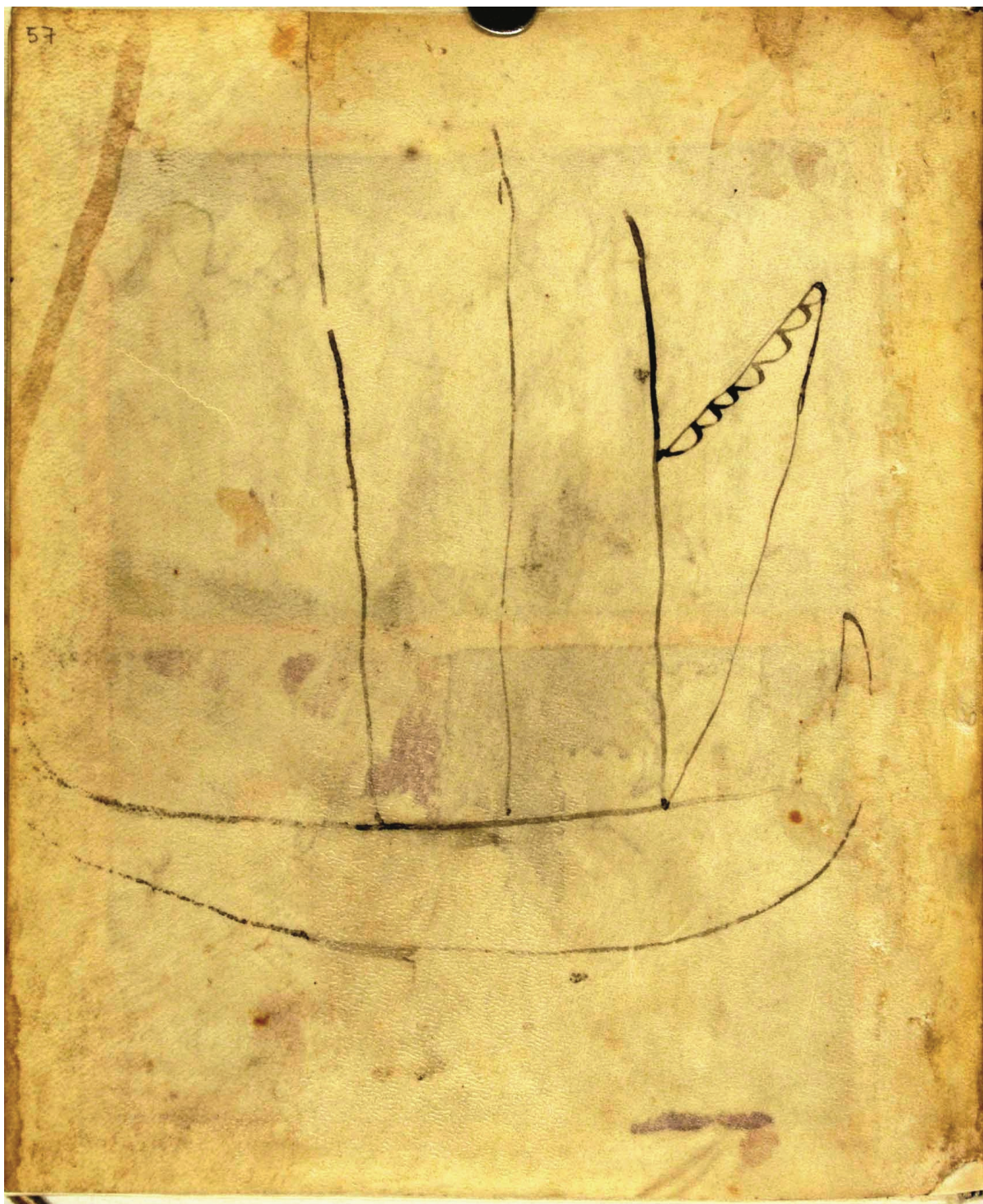
פרד אתה יי אהעמק
העולם כנורא פרי
הגפן "

ושותין כהסבת שמה ואחר
ק מנד " **פרד** אתה
יי אהעמק העולם
על הגפן ועל פרי הגפן ועל
תעבת השדה ועל ארץ ח
חמדה טובה ורחבה שנתת

וְשֶׁהֵנְחַלְתָּ אֶת אֲבוֹתֵינוּ
לֵאֱכוֹל מִפְּרִיָּהּ וְלִשְׁבּוֹעַ כִּי
מִטּוֹבָה רַחֵם יְיָ אֱהִינוּ עַל
יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ וְעַל יְרוּשָׁלַם
עִיר קִדְשְׁךָ וְהַעֲלֵנוּ לְתוֹכָהּ
וְשִׂמְחָנוּ בְּבִנְיָנָהּ וּנְבָרְכְךָ עַ
עֲלֵיהָ בְּשִׂמְחָה בְּקִדּוּשָׁה וּ
וּבְטָהֳרָה כִּי אֵטוֹב וּמְטִיב
אֶתְּהָ בָּאֵי עַל הָאָרֶץ וְעַל פְּרִי
הַנֶּפֶץ

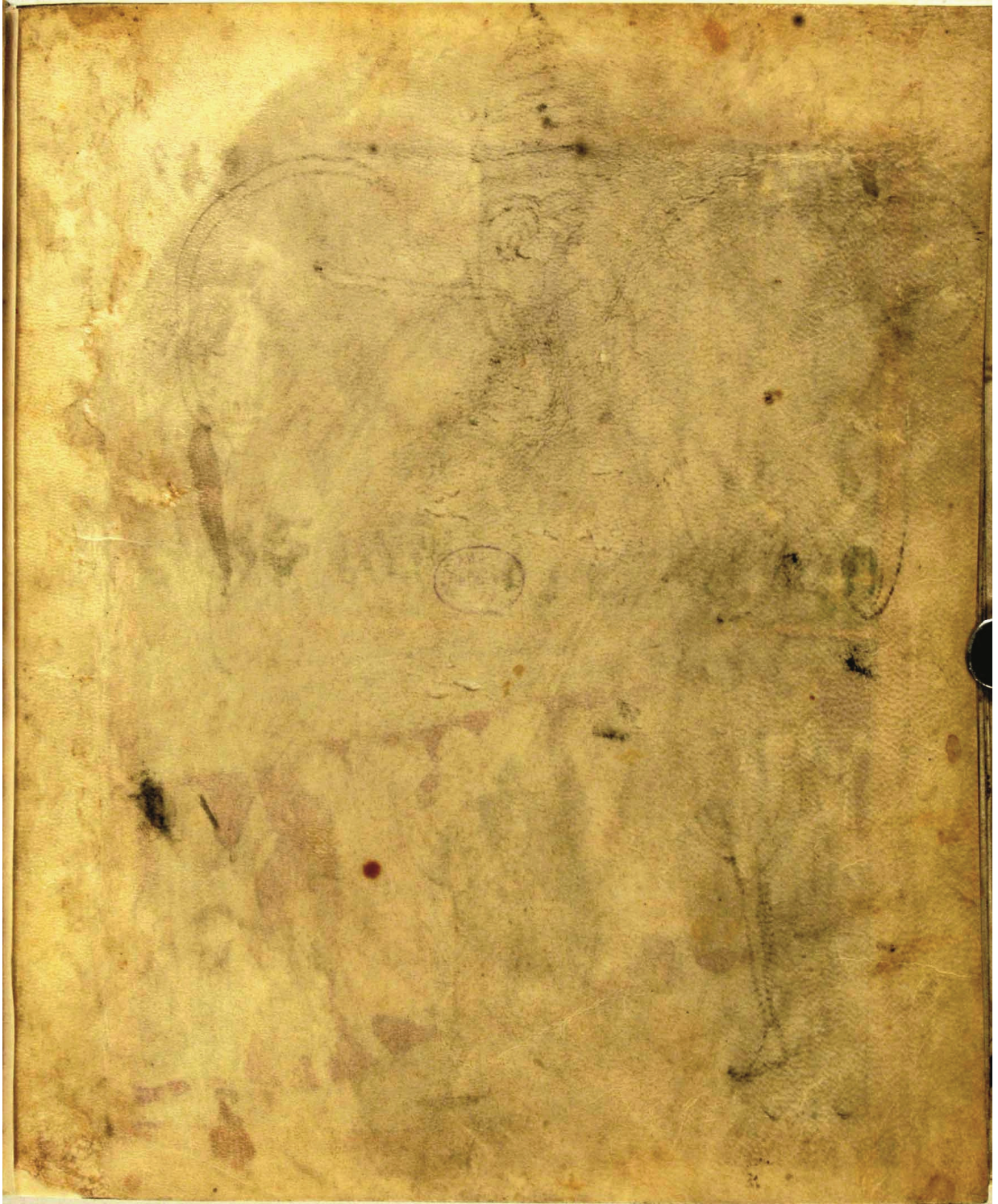

הגדת קאופמן

קלט

הגדת קאופמן

הגדת קאופמן

קמא